

Pilot Kliker project

Verduurzamen
gemeentelijk
vastgoed –

6 gemeenten

Bouwstenen voor
Sociaal

16 juli 2014

Atrivé

- Adviesbureau gemeenten & woningcorporaties
- Domein “wonen”
- Team Duurzaamheid – combinatie van techniek & processpecialisten
- Onderdeel van Tauw – ingenieursbureau
- Co-creatie: samen weten we meer

KliKER project

- Samenwerkingsproject in Euregio verband Rijn-Waal regio (NL-Duitsland)
- Klimaatverandering en klimaatbeleid
- Doel is klimaatroadmap opstellen per gemeente → klimaatroadmap EURegio
- Uitvoering pilotprojecten
- Pilot verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Opbouw project

- 6 Nederlandse gemeenten: Renkum, Rheden, Overbetuwe, Lingewaard, Wijchen, Gennep
- Duitse gemeenten: o.a. Rheinberg, Duisburg, Kleve
- Individuele leerdoelen en pilots per gemeente
- Gezamenlijk uitwisselen ervaringen

Wat is er gedaan?

- Thema's geïnventariseerd
- Inspiratie revolverend fonds gemeente Nijmegen
- Individuele gesprekken pilots benoemd
- Status juli '14: in een aantal gemeenten gestart
- Doel: september eerste uitwisseling ervaringen

Wat zijn de thema's?

- Lusten-lasten discussie
- Voorbeeldrol gemeentelijk gebouw
- Energiebesparingsplan gebouw
- Haalbaarheid type maatregel
- Analyse kosten/baten
- Energiemanagement

Hoe werken we het uit? (1)

- Energiemanagement - meten is weten
  - analyse energieverbruikdata
  - interne processen afrekening energierekening
  - Handvatten energiemanagement – vb. notitie implementatie energiemanagement voor MT, kennisworkshop, voorbeeld bemetering

Hoe werken we het uit? (2)

- Energiebesparingsplannen voor gebouwen beheer derden
  - Analyse/opname gebouw
  - Haalbaar energie-advies
  - Integreren in onderhoud
  - Afspraken huurders - model “exploitatiekostenwaarborg”

Hoe werken we het uit (3)

- Voorbeeldrol gemeentelijk gebouw
  - selectie gemeentelijk gebouw met voorbeeldfunctie (vb. gymzaal naast school)
  - uitwerken energiebesparingsplan
  - marketingplan voor buurt/wijk/school – aansluiten verduurzaming woningen/school
  - energiebesparingsprogramma huurders (gedrag)

Aandachtspunten in de pilot

- Inrichting gemeentelijke organisatie (vastgoed vs. klimaatbeleid)
- Financiële stromen – exploitatie van huurders wordt gesubsidieerd
- Draagvlak – bestuurlijk inbedden
- Tempo – snelle & langzame start door nieuwe bestuurders
- Omvang gemeente

Vragen?

- Voortgang wordt met Bouwstenen voor Sociaal gedeeld
- Samenwerking met andere gemeenten op onderdelen mogelijk
- Kennisuitwisseling door standaard documenten te delen en netwerk open te stellen

(Laatste diablade)

Dank voor uw aandacht

Mirjam Pronk

m.pronk@atrive.nl

06-25051766

www.atrive.nl

